Lietas arhīva Nr. A42-00727-21/24
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:0430.A420245220.8.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2021.gada 30.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents E. Biezais, tiesnese A. Putniņa, tiesnesis A. Dreimanis

atklātā tiesas sēdē, piedaloties trešās personas SIA „SECES KOKS" pārstāvim /pers. D/, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „GRANULU MOBILAIS SILTUMS" pieteikumu par Vecpiebalgas novada pašvaldības un SIA „SECES KOKS" starpā noslēgtā 2020.gada 2.septembra iepirkuma līguma Nr.2020/5?40.3/166 atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

[1] Vecpiebalgas novada pašvaldība 2020.gada 29.jūnijā izsludināja atklātu konkursu „Siltumenerģijas piegāde Vecpiebalgas novada pašvaldības vajadzībām" (ID Nr. VNP 2020/13). Konkursa ietvaros piedāvājumi netika iesniegti un konkurss tika izbeigts bez rezultāta.

Pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 1.punktu, siltumenerģijas iegādei atbildētāja rīkoja sarunu procedūru „Siltumenerģijas piegāde Vecpiebalgas novada pašvaldības vajadzībām" (ID Nr. VNP 2020/14) (turpmāk – sarunu procedūra). Sarunu procedūras ietvaros atbildētāja aicināja iesniegt savus piedāvājumu divām pretendentēm – pieteicējai un šajā lietā pieaicinātajai trešajai personai SIA „SECES KOKS". Pretendentes savus piedāvājumus iesniedza un ar atbildētājas iepirkumu komisijas 2020.gada 17.augusta lēmumu līguma slēgšanas tiesības iepirkuma pirmajā daļā tika piešķirtas trešajai personai. 2020.gada 2.septembrī atbildētāja un trešā persona noslēdza līgumu Nr.2020/5-40.3/166 (turpmāk – iepirkuma līgums) par siltumenerģijas piegādi.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums, saskaņā ar kuru pieteicēja lūdz iepirkuma līgumu atzīt par spēkā neesošu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[2.1] Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 1.punktam sarunu procedūru pasūtītājs ir tiesīgs piemērot, ja atklāta konkursa ietvaros nav iesniegti piedāvājumi un ja netiek būtiski mainīti sākotnējie iepirkuma līguma izpildes noteikumi. Atbildētāja minētajā normā ietvertos nosacījumus nav ievērojusi, jo, rīkojot sarunu procedūru, sākotnējos līguma izpildes noteikumus mainīja būtiski. Proti, atbildētāja samazināja noslēdzamā līguma termiņu no pieciem uz trim gadiem, atšķirībā no sākotnējā konkursa noteikumiem, pieļāva avansa maksājumu veikšanu, neietvēra prasību par piedāvājuma nodrošinājuma divu procentu apmērā iesniegšanu, samazināja līguma izpildes nodrošinājumu no pieciem uz trim procentiem, kā arī samazināja līguma izpildes nodrošinājuma termiņu no pieciem uz trim gadiem un grozīja nodrošinājuma veida prasību, paredzot arī līguma izpildes nodrošinājumu kā naudas summas iemaksu atbildētājas kontā.

Ievērojot minētos apstākļus, atbildētāja nebija tiesīga piemērot sarunu procedūru un tai bija jāizsludina jauns atklāts konkurss. Tādējādi līguma slēgšanas tiesības atbildētāja piešķīra bez atbilstošas iepirkuma procedūras piemērošanas, kas saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1.punktu ir pamats līguma atzīšanai par spēkā neesošu.

[2.2] Iepirkuma līgumu ir pamats atzīt par spēkā neesošu arī saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 2.punktu, jo iepirkuma līgums noslēgts, nepamatoti piešķirot tiesības slēgt iepirkuma līgumu bez paziņojuma par līgumu publicēšanas Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē vai Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

[2.3] Informāciju par atklāta konkursa izbeigšanu bez rezultāta atbildētāja ir publicējusi Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā tikai 2020.gada 30.augustā, tātad vairāk kā mēnesi pēc tam, kad, atsaucoties uz izbeigto konkursu, atbildētāja rīkoja sarunu procedūru. Šādā veidā atbildētāja neievēroja Publisko iepirkumu likuma 29.panta pirmajā daļā noteikto 10 darba dienu termiņu un maldināja potenciālos piegādātājus par iepirkuma gaitu. Turklāt arī paziņojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā atbildētāja uz pieteikuma sagatavošanas brīdi nav publicējusi, tādējādi ierobežojot citu ieinteresēto personu tiesības aizsargāt savas tiesiskās intereses.

[2.4] Lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu tika pieņemts stundas laikā pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Līdz ar to nav saprotams, vai atbildētāja trešās personas piedāvājumu vispār ir izvērtējusi un vai nav notikusi konkrēta pretendenta interešu lobēšana.

[2.5] Līdz 2020.gada septembrim siltumenerģijas ražošanu un piegādi atbildētājas vajadzībām nodrošināja pieteicēja saskaņā ar 2015.gada 18.septembrī noslēgto līgumu. Minētā līguma 7.1.punktā noteikts, ka līgums ir noslēgts uz pieciem gadiem un ka pirms līguma termiņa beigām puses ir tiesīgas vienoties par tā pagarināšanu, noslēdzot attiecīgu vienošanos. Tomēr atbildētāja šo iespēju nav izmantojusi un noslēgusi iepirkuma līgumu bez atbilstošas procedūras piemērošanas.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros atbildētāja norādījusi, ka pievienojas Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 20.oktobra lēmumā minētajam pamatojumam saistībā ar rīkoto sarunu procedūru. Papildus atbildētāja norādījusi turpmāk minētos

apsvērumus.

[3.1] Sarunu procedūru atbildētāja rīkoja tādēļ, ka iepriekš rīkotajā atklātajā konkursā neviens pretendents piedāvājumu neiesniedza. Turklāt atbildētājai vairs nebija laika atklāta konkursa izsludināšanai.

[3.2] Sarunu procedūras nolikuma izstrāde notika apspriežoties ar pretendentiem. Pretendenti ieguva vienādu informācijas daudzumu, tādēļ netika pieļauta nepamatotu priekšrocību radīšana. Nosacījumi tika grozīti, jo pretējā gadījumā varēja rasties situācija, ka arī sarunu procedūras ietvaros pretendenti neiesniegtu piedāvājumus. Turklāt tieši pieteicēja ierosināja mainīt iepirkuma līguma noteikumus attiecībā uz piedāvājuma un līguma saistību izpildes nodrošinājumu.

[3.3] Informācija par atklāta konkursa izbeigšanu bez rezultāta tika publicēta ar novēlošanos, kas bija saistīts ar pašvaldības iepirkumu sekretāres darbnespēju. Taču nav saprotams pieteicējas iebildums par to, ka šāda novēlota informācijas publicēšana ir maldinājusi potenciālos piegādātājus.

[3.4] Siltumenerģija no trešās personas tiek saņemta, tādēļ nepamatots ir pieteicējas arguments par to, ka trešā persona konkrēto pakalpojumu sniegšanu nespēj nodrošināt.

[3.5] Sabiedrības interesēs ir būtiski saglabāt noslēgto iepirkuma līgumu, jo līguma darbības apturēšanas gadījumā nebūtu iespējams nodrošināt centralizētās apkures pieslēgšanu un karstā ūdens apgādi atbildētājai, tās iestādēm, daudzīvokļu māju iedzīvotājiem un nedzīvojamo telpu nomniekiem.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemti trešās personas paskaidrojumi, kuros norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[4.1] Lai atzītu, ka pieteicējai atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 68.panta pirmajai daļai ir tiesības prasīt atcelt noslēgtu iepirkuma līgumu, ir jākonstatē pieteicējas subjektīvo publisko tiesību aizskārums. Tomēr pieteicēja šādu subjektīvo publisko tiesību aizskārumu nav pamatojusi.

[4.2] No šajā lietā pieņemtajiem lēmumiem par pagaidu noregulējuma piemērošanu izriet, ka lietā nav pamata piemērot Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1.punktu. Līdz ar to secināms, ka sarunu procedūras piemērošana atklāta konkursa vietā konkrētajā gadījumā pieteicējas tiesības neaizskar.

[4.3] Pieteicēja ir atsaukusies uz Senāta tēzēm par to, ka tiesiskums pats par sevi demokrātiskā valstī ir aizsargājama vērtība un ka nepamatota konkurencei atvērtas procedūras nepiemērošana ir vissmagākais pārkāpums publiskā iepirkuma un koncesijas līguma noslēgšanas procesā. Tomēr tiesiskuma aizsardzība demokrātiskā valstī neietilpst pieteicējas subjektīvo publisko tiesību lokā. Turklāt nav pamata atzīt, ka pieteicējai ir leģitīma interese atcelt noslēgto iepirkuma līgumu un piedalīties tiesiskā iepirkuma procedūrā, jo pirms sarunu procedūras atbildētāja rīkoja atklātu konkursu, bet pieteicēja tajā nepiedalījās.

[5] Tiesas sēdē trešās personas pārstāvis atsaucās uz tās paskaidrojumos minētajiem apsvērumiem. Papildus norādīja, ka priekšnoteikumi, kuri ir likumā izvirzīti iepirkuma procesā pieņemto lēmumu pārsūdzēšanai, varētu nebūt attiecināmi uz personu tiesībām prasīt jau noslēgta iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Motīvu daļa

[6] Pieteicēja ir vērsusies tiesā ar pieteikumu par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu. Ņemot vērā, ka trešā persona ir izteikusi šaubas par to, vai pieteicējai vispār ir subjektīvās publiskās tiesības ar šādu prasījumu tiesā vērsties, sākotnēji tiesa izvērtēs tieši šo jautājumu.

[7] Publisko iepirkumu likuma 73.panta pirmā daļa noteic, ka pieteikumu par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, tā noteikumu grozīšanu vai atcelšanu vai iepirkuma līguma termiņa saīsināšanu var iesniegt šā likuma 68.panta pirmajā daļā minētās personas. Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 68.panta pirmajai daļai iesniegumu par iepirkumu procedūras pārkāpumiem ir tiesīga iesniegt persona, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt tiesības noslēgt iepirkuma līgumu vai pretendē uz iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un kura saistībā ar konkrēto iepirkuma procedūru, uz kuru attiecas šis likums, uzskata, ka ir aizskartas tās tiesības vai ir iespējams šo tiesību aizskārums.

Tādējādi, lai atzītu, ka pieteicējai ir tiesības iesniegt pieteikumu par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu (arī par tā noteikumu grozīšanu, atcelšanu vai termiņa saīsināšanu), ir jākonstatē, ka tā ir bijusi ieinteresēta attiecīgo līguma slēgšanas tiesību iegūšanā un ka tā uzskata, ka ir noticis vai ir iespējams tās tiesību aizskārums.

Pieteicēja bija ieinteresēta iegūt līguma slēgšanas tiesības, par ko liecina tās darbība attiecīgajā nozarē, kā arī tās piedalīšanās atbildētājas rīkotajā sarunu procedūrā. Turklāt kā izriet no pieteikuma, pieteicēja arī uzskata, ka ir noticis tās tiesību aizskārums, līguma slēgšanas tiesības nepamatoti piešķirot trešajai personai. Tādējādi ir konstatējami minētajā tiesību normā norādītie apstākļi, un pieteicējai ir tiesības vērsties tiesā ar attiecīgu pieteikumu.

Trešā persona ir iebildusi, ka pieteikumā minētie iepirkuma procedūras pārkāpumi nebija tādi, kuri varēja ietekmēt pieteicējas iespējas iegūt līguma slēgšanas tiesības notikušajā sarunu procedūrā. Tomēr, vērtējot pieteicējas tiesības vērsties tiesā ar konkrēto pieteikumu, minētajiem apsvērumiem nav būtiskas nozīmes.

Tiesības iesniegt pieteikumu par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu nav atkarīgas no tā, vai persona faktiski varētu iepirkumā uzvarēt (*Senāta 2018.gada 11.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-945/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0911.A420372114.5.S) 22.punkts*). Ja līguma slēgšanas tiesības ir piešķirtas, pieļaujot tādus pārkāpumus, kuru dēļ līgums var tikt atzīts par spēkā neesošu, var tikt rīkota atkārtota iepirkuma procedūra, kurā ieinteresētās personas varētu vēlreiz pretendēt uz līguma slēgšanas tiesību iegūšanu. Tādējādi ir konstatējama leģitīma pieteicējas interese panākt noslēgtā iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu pat tad, ja iepirkuma procedūrā pieļautais pārkāpums pieteicējas iespējas uzvarēt jau notikušajā sarunu procedūrā tieši nav ietekmējis (*sal. Senāta 2018.gada 27.augusta lēmuma lietā Nr.SKA-1329/2018 (A420134917) 7.punkts*).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējai ir tiesības vērsties tiesā ar pieteikumu par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

[8] Gadījumi, kad iepirkuma līgumu var atzīt par spēkā neesošu, grozīt vai atcelt tā noteikumus vai saīsināt iepirkuma līguma termiņu, ir noteikti Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmajā daļā. Pieteicēja norāda, ka atbildētājas un trešās personas starpā noslēgtais iepirkuma līgums ir atzīstams par spēkā neesošu, jo tas noslēgts, pieļaujot Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minētos pārkāpumus. Tādēļ tiesa secīgi izvērtēs, vai ir konstatējams kāds no pieteicējas minētajiem pārkāpumiem.

[9] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1.punktu iepirkuma līgumu tiesa var atzīt par spēkā neesošu, grozīt vai atcelt tā noteikumus vai saīsināt iepirkuma līguma termiņu, ja iepirkuma līgums ir noslēgts, nepiemērojot šā likuma 8.panta pirmajā daļā noteiktās iepirkuma procedūras vai šā likuma 10.pantā minēto iepirkuma veikšanas kārtību, ja pasūtītājam tā bija jāpiemēro.

Atbilstoši lietā iesniegtajiem pierādījumiem (piemēram, atbildētājas iepirkumu komisijas sēžu protokoliem un sarunu procedūras nolikumam) iepirkuma līgums ir noslēgts, piemērojot sarunu procedūru. Sarunu procedūra ir viena no Publisko iepirkumu likuma 8.panta pirmajā daļā minētajām

iepirkumu procedūrām, tādēļ tiesa nekonstatē Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto pamatu līguma atzīšanai par spēkā neesošu, tā noteikumu atcelšanai vai grozīšanai vai līguma termiņa saīsināšanai.

Kā izriet no pieteikumā ietvertajiem apsvērumiem, arī pieteicēja apstiprina, ka iepirkuma līgums ir noslēgts, piemērojot sarunu procedūru, taču tās ieskatā Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktais pārkāpums ir konstatējams arī tad, ja iepirkuma līgums ir noslēgts, piemērojot nepareizi izvēlētu iepirkuma procedūru.

Šādam pieteicējas viedoklim tiesa nepiekrīt. Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 1.punkts (atšķirībā no šī panta pirmās daļas 2.punkta) iespēju atzīt līgumu par spēkā neesošu saista nevis ar neatbilstošas procedūras izvēli, bet ar likumā noteikto procedūru nepiemērošanu vispār.

[10] Pieteikums ir pamatots arī ar Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 2.punktu. Saskaņā ar minēto tiesību normu tiesa iepirkuma līgumu var atzīt par spēkā neesošu, grozīt vai atcelt tā noteikumus vai saīsināt tā termiņu, ja iepirkuma līgums noslēgts, nepamatoti piešķirot tiesības slēgt iepirkuma līgumu bez paziņojuma par līgumu publicēšanas Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē vai Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, ja iepirkuma līgumcena ir vienāda ar Ministru kabineta noteiktajām līgumcenu robežvērtībām vai lielāka.

Sarunu procedūra ir viena no iepirkuma procedūrām, kuras ietvaros līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas bez paziņojuma par līgumu publicēšanas (*Publisko iepirkumu likuma 1.panta 30.punkts*). Turklāt iepirkuma līguma līgumcena 471 450 *euro* ir lielāka par Ministru kabineta noteiktajām līgumcenu robežvērtībām (*Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumu Nr.105 „Noteikumi par publisko iepirkumu līgumcenu robežvērtībām" 2.2.punkts*). Līdz ar to ir nepieciešams izvērtēt, vai atbildētāja līguma slēgšanas tiesības varēja piešķir, piemērojot sarunu procedūru.

[11] Priekšnoteikumi, kādiem pastāvot pasūtītājs ir tiesīgs piemērot sarunu procedūru, ir noteikti Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītajā daļā. Atbildētāja sarunu procedūru ir piemērojusi, pamatojoties uz minētās panta septītās daļas 1.punktu, saskaņā ar kuru sarunu procedūru pasūtītājs ir tiesīgs piemērot, ja atklātā vai slēgtā konkursā nav iesniegti piedāvājumi un ja netiek būtiski mainīti sākotnējie iepirkuma līguma izpildes noteikumi.

Saskaņā ar Elektronisko iepirkumu sistēmā pieejamo informāciju (sk. *https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/40921*) atbildētāja siltumenerģijas iegādei sākotnēji rīkoja atklātu konkursu, taču konkurss tika noslēgts bez rezultātiem, jo neviens pretendents piedāvājumu tajā neiesniedza. Tādējādi atbildētāja siltumenerģijas iegādei varēja rīkot sarunu procedūru, ja vien tās ietvaros netika būtiski mainīti sākotnējie iepirkuma līguma izpildes noteikumi.

Pieteikumā norādīts, ka sākotnējie iepirkuma līguma izpildes noteikumi tika mainīti būtiski, jo salīdzinājumā ar sākotnējā konkursa nosacījumiem atbildētāja veica šādas izmaiņas: 1) samazināja noslēdzamā līguma termiņu no pieciem uz trim gadiem; 2) izslēdza prasību par piedāvājuma nodrošinājuma iesniegšana divu procentu apmērā no piedāvātās līgumcenas; 3) samazināja līguma izpildes nodrošinājumu no pieciem uz trim procentiem no piedāvātās līgumcenas; 4) samazināja līguma izpildes nodrošinājuma termiņu no pieciem uz trim gadiem; 5) pieļāva līguma izpildes nodrošinājumu veikt arī kā naudas summas iemaksu atbildētājas kontā; 6) pieļāva avansa maksājumu veikšanu.

Izvērtējot pieteikumā norādīto informāciju, kā arī savstarpēji salīdzinot nolikuma noteikumus sākotnējam konkursam un pēc šī konkursa rīkotajai sarunu procedūrai, tiesa secina, ka izmaiņas līguma izpildes noteikumos saistībā ar avansa maksājumu veikšanu pēc būtības nav veiktas. Lai gan sākotnējā konkursa nolikuma 1.9.4.punkts noteic, ka līgums neparedz avansa maksājumu veikšanu, bet sarunu procedūras nolikumā tas nav tieši noteikts, izmaiņas maksājumu veikšanas kārtībā pēc būtības nav izdarītas, jo arī sarunu procedūras nolikumam pievienotais līguma projekts avansa maksājumu veikšanu neparedz.

Arī izmaiņas attiecībā uz veidu, kādā pretendenti var iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu, ir veiktas tikai nosacīti. Lai gan sākotnējā konkursa un sarunu procedūras nolikumā šis jautājums ir atšķirīgi regulēts (sākotnējā konkursa nolikuma 1.19.2.punkts atšķirībā no sarunu procedūras 1.14.2.punkta tieši nenoteic, ka saistību izpildes nodrošinājumu varētu veikt arī kā naudas summas iemaksu atbildētājas kontā) abu nolikumu pielikumos pievienotie līguma projekti šo jautājumu noregulē vienādi, proti, pieļauj saistību izpildes nodrošinājumu veikt arī kā naudas summas iemaksu atbildētājas kontā.

Vienlaikus pārējās pieteikumā norādītās izmaiņas līguma izpildes noteikumos ir tādas, kuras šos noteikumus maina pēc būtības. Piemēram, saskaņā ar sākotnējā konkursa nolikuma 1.9.1.punktu un tam pievienotā līguma projekta 7.1.punktu līguma izpildes termiņš tika noteikts pieci gadi, bet saskaņā sarunu procedūras nolikuma 1.7.1.punktu un tam pievienotā līguma projekta 7.1.punktu tas noteikts trīs gadi.

Saskaņā ar sākotnējā konkursa nolikuma 1.18.2.punktu pretendentam bija jāiesniedz neatsaucams piedāvājuma nodrošinājums divu procentu apmērā no kopējās līguma summas, bet sarunu procedūras nolikumā šāda prasība nav ietverta.

Sākotnējā konkursa nolikuma 1.19.punkts noteic pretendenta pienākumu iesniegt arī saistību izpildes nodrošinājumu piecu procentu apmērā no paredzamās līgumcenas, kā arī noteic, ka šī nodrošinājuma termiņš ir pieci gadi. Saistību izpildes nodrošinājums ir noteikts arī rīkotās sarunu procedūras nolikumā, taču tam noteikti atšķirīgi noteikumi. Saskaņā ar sarunu procedūras 1.14.punktu saistību izpildes nodrošinājums ir jāiesniedz trīs procentu apmērā no paredzamās līgumcenas un tam ir jābūt izsniegtam uz trīs gadiem no līguma noslēgšanas brīža.

To, ka iepriekš minētās izmaiņas nolikumā ir veiktas, nav noliegusi arī atbildētāja. Līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai minētās izmaiņas ir būtiskas Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 1.punkta izpratnē.

[12] Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītajā daļā ietvertās tiesību normas, kuras noteic priekšnoteikumus sarunu procedūras piemērošanai, ir pieņemtas, pārņemot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (turpmāk – direktīva) 32.pantā ietvertās tiesību normas. Tādējādi, vērtējot konkrēto likuma normu saturu, ir jāņem vērā gan attiecīgās direktīvas normas, gan direktīvas preambulā ietvertie apsvērumi to pieņemšanai.

Kā izriet no direktīvas preambulas 50.apsvēruma, sarunu procedūru, ņemot vērā tās kaitīgo ietekmi uz konkurenci, būtu jāpiemēro tikai tiesību normās tieši noteiktos izņēmuma gadījumos, kad atkāpšanās no konkurencei atvērtas procedūras ir pamatota ar ārkārtēju steidzamību vai apstākļiem, kuri norāda, ka arī citu procedūru piemērošana lielāku konkurenci vai labāku iepirkuma rezultātu nespētu nodrošināt. Arī Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 1.punktā ietvertās tiesību normas mērķis ir dot iespēju pasūtītājam piemērot sarunu procedūru vienā no minētajiem gadījumiem, proti, gadījumā, ja ir pamats uzskatīt, ka citas procedūras izvēle lielāku konkurenci nespētu nodrošināt.

Apstāklis, ka iepriekš rīkots konkurss ir noslēgts bez rezultāta, jo neviena persona prasībām atbilstošu piedāvājumu nav varējusi vai nav vēlējusies izteikt, ļauj prezumēt, ka konkurence par līguma noslēgšanu ar iepriekš rīkotajā konkursā ietvertajiem noteikumiem nepastāv. Tādēļ tāda paša vai ļoti līdzīga līguma noslēgšanai pasūtītāja var rīkot sarunu procedūru, jo nav pamata uzskatīt, ka tās piemērošana varētu negatīvi ietekmēt jau tā neesošo konkurenci.

Savukārt gadījumā, ja sākotnējie līguma izpildes noteikumi tiek mainīti tik lielā mērā, ka tie būtu varējuši ietekmēt jau sākotnējās procedūras rezultātu, nav pamata uzskatīt, ka konkurence par izmainītā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu nepastāv. Secīgi šādā gadījumā nav pamata uzskatīt, ka citas procedūras izvēle nespētu nodrošināt vēl lielāku konkurenci.

Tādējādi izmaiņas sākotnējos iepirkuma līguma izpildes noteikumos būtu vērtējamas kā būtiskas Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas

1.punkta izpratnē un tās nebūtu pieļaujamas sarunu procedūras ietvaros, ja tās ir tādas, kuras varētu ietekmēt kādas personas izvēli par piedalīšanos konkursā vai kādas personas izvēli par labāka piedāvājuma izteikšanu.

[13] Atbildētāja sarunu procedūras ietvaros izmainīja iepirkuma līguma izpildes noteikumus, gan samazinot līguma izpildes termiņu no pieciem uz trim gadiem, gan samazinot izvirzītās prasības attiecībā uz piedāvājuma un līguma izpildes nodrošinājumu.

Noslēdzot līgumu, kurā ir noteikta fiksēta siltumenerģijas piegādes maksa, piegādātājs uzņemas risku, ka ar siltumenerģijas piegādāšanu saistīto izmaksu pieauguma gadījumā tas var negūt plānoto peļņu no darījuma vai pat ciest zaudējumus. Un, jo lielāks ir līguma izpildes termiņš, jo lielāks ir minētais risks. Tādēļ nevar izslēgt, ka pakalpojumu sniegšanas termiņa samazināšana no pieciem uz trim gadiem būtu varējusi ietekmēt potenciālo piegādātāju izšķiršanos par dalību konkursā.

Arī samazinātas prasības attiecībā uz piedāvājuma nodrošinājumu un līguma izpildes nodrošinājumu varētu ietekmēt potenciālo piegādātāju izvēli piedalīties iepirkumā. Sākotnējā konkursa nolikuma 1.18.3. un 1.19.2.punkti noteic, ka nodrošinājumu var iesniegt arī kā neatsaucamu bankas garantiju vai kā kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtu apdrošināšanas polisi. Lielāka nodrošinājuma gadījumā kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības uzņemas lielāku risku, jo, iestājoties noteiktiem apstākļiem, tām var nākties veikt saistību izpildi lielākā apmērā. Tādēļ, jo lielāks ir pieprasītā nodrošinājuma apmērs, jo mazāks potenciāli varētu būt to personu loks, kuras šāda veida nodrošinājumu no kredītiestādēm un apdrošināšanas sabiedrībām var iegūt.

Turklāt kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtā nodrošinājuma apmērs varētu ietekmēt pretendenta izmaksas par tā izsniegšanu. Līdz ar to arī izmaksu samazinājums, kas potenciālajiem piegādātājiem varētu rasties, ja tiktu samazināts iesniedzamā nodrošinājuma apmērs, varētu būt veicinājis šo piegādātāju interesi par dalību iepirkumā.

Tādējādi gan izmaiņas līguma izpildes termiņā, gan izmaiņas noteiktajās prasībās par piedāvājuma un līguma izpildes nodrošinājumu ir vērtējamas kā būtiskas, jo tās varēja ietekmēt personu izvēli piedalīties iepirkumā.

[14] Ņemot vērā minēto, secināms, ka atbildētāja, organizējot sarunu procedūru, ir rīkojusies neatbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 1.punktam un sarunu procedūru līdz ar to ir piemērojusi nepamatoti. Tādējādi ir konstatējami Publisko iepirkumu likuma 74.panta pirmās daļas 2.punktā norādītie apstākļi un tiesai ir pamats piemērot kādas no likuma 75.panta pirmajā daļā minētajām sekām.

[15] Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 75.panta pirmajai daļai, ja pieteikums ir apmierināms, tiesa, ievērojot šā likuma nosacījumus, pati izvēlas vienu no šādiem sprieduma veidiem: 1) atzīst iepirkuma līgumu par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža; 2) groza vai atceļ iepirkuma līguma noteikumus; 3) saīsina iepirkuma līguma termiņu.

Turklāt saskaņā ar minētā panta ceturto daļu tiesa nepieņem šā panta pirmās daļas 1. vai 2.punktā minēto spriedumu, ja sabiedrības interesēs ir būtiski saglabāt iepirkuma līguma radītās sekas. Tādēļ gadījumā, ja šādas sabiedrības intereses ir konstatējamas, tiesai ir jāpieņem spriedums tieši par iepirkuma līguma termiņa saīsināšanu.

Saskaņā ar iepirkuma līgumu trešā persona piegādā siltumenerģiju apkurei un karstā ūdens sagatavošanai gan daudzdzīvokļu mājām, gan skolu un citu ēku telpām. Šādu sabiedrisko pakalpojumu nepārtraukta nodrošināšana ir būtiska lielas sabiedrības daļas pamatvajadzību nodrošināšanai, tādēļ sabiedrības interesēs ir būtiski saglabāt iepirkuma līguma radītās sekas minēto pakalpojumu nepārtrauktas piegādes nodrošināšanai. Līdz ar to tiesai ir jāpiemēro tieši Publisko iepirkumu likuma 75.panta pirmās daļas 3.punkts un iepirkuma līgums ir nevis jāatzīst par spēkā neesošu no tā noslēgšanas dienas, bet ir jāsaīsina tā termiņš.

Šādā situācijā, kad iepirkuma līgums ir noslēgts neatbilstošā iepirkuma procedūrā, tā spēkā esamība atbilstoši tiesiskuma principam ir attaisnojama tikai uz tik ilgu laiku, kāds ir nepieciešams jauna līguma noslēgšanai. Tādēļ, izvērtējot, kādā apmērā saīsināms iepirkuma līguma termiņš, ir jāņem vērā, ka atbildētāja ir veikusi nepieciešamās darbības jauna līguma noslēgšanai. Rēķinoties ar to, ka līguma darbība saskaņā ar Senāta 2020.gada 22.decembra lēmumu ir apturēta no 2021.gada 1.maija, atbildētāja ir rīkojusi jaunu iepirkuma procedūru un tās ietvaros ar 2021.gada 9.aprīļa lēmumu līguma slēgšanas tiesības par iepirkuma līgumā noteikto pakalpojumu sniegšanu ir piešķīrusi trešajai personai. Tādēļ tiesa atzīst, ka iepirkuma līguma termiņš ir saīsināms līdz 2021.gada 1.maijam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 75.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt SIA „GRANULU MOBILAIS SILTUMS" pieteikumu.

Saīsināt Vecpiebalgas novada pašvaldības un SIA „SECES KOKS" starpā noslēgtā 2020.gada 2.septembra iepirkuma līguma Nr.2020/5?40.3/166 termiņu līdz 2021.gada 1.maijam.

Piespriest no Vecpiebalgas novada pašvaldības par labu SIA „GRANULU MOBILAIS SILTUMS" (reģistrācijas Nr. 44103065478) samaksāto valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis E. Biezais

Tiesnese A. Putniņa

Tiesnesis A. Dreimanis